

MINISTARSTVO FINANSIJA CRNE GORE

DIREKTORAT ZA MAKROEKONOMSKE I FISKALNE ANALIZE I PROJEKCIJE

MJESEČNI

MAKROEKONOMSKI IZVJEŠTAJ

FEBRUAR 2024

+ 0.9%

PROCIJENA RASTA EU
U 2024.

+ 6.0%

RAST DOMAĆE EKONOMIJE
U 2023.

+ 0.5%

MJESEČNI RAST INFLACIJE
U JANUARU 2024.

+ 16.3 MILIONA

SUFICIT BUDŽETA
U JANUARU 2024.

- 17.9%

PAD NOĆENJA U TURIZMU
U JANUARU 2024.

+ 16.5 MILIONA

PROFIT CG BANAKA U JANUARU
2024.

- 49.9%

PAD IZVOZA U JANUARU 2024.

+ 7.4%

RAST ZAPOSLENOSTI
U JANUARU 2024.

Realni sektor i inflacija

Bruto domaći proizvod (BDP) je u 2023, prema preliminarnim kvartalnim podacima Monstata¹, iznosio 6.847,1 mil.€ i rastao je po realnoj stopi od 6,0%, što je najviša stopa rasta u regionu Zapadnog Balkana. Sve glavne kategorije domaćeg BDP-a u 2023. imale su pozitivan rast: izvoz roba i usluga je uvećan 8,6%, privatna potrošnja 5,4% i bruto investicije u osnovna sredstva 4,8%. U četvrtom kvartalu 2023, crnogorska ekonomija je porasla 4,3%, što Crnu Goru čini jednom od tri ekonomije sa najvećom stopom rasta u Evropi. U januaru 2024, broj noćenja turista u ukupnom smještaju iznosio je 384.203 i bilježi godišnji pad od 17,9%, usljed slabije zimske sezone i pada u noćenjima gostiju iz Ruske Federacije (-41,2%) i Ukrajine (-26,4%). Trgovina na malo i dalje pokazuje snažan rast prometa od 13,3% u januaru 2024, dok industrijska proizvodnja bilježi rast od 9,4%, uz rast prerađivačke industrije 64,4%, rudarstva 23,9%, dok proizvodnja električne energije bilježi pad 16,1%. Godišnja stopa inflacije u januaru 2024. iznosila je 4,4%, pri čemu su cijene odjeće i obuće dale najveći doprinos ukupnoj inflaciji (uticaj 1,24 procentna poena). Potrošačke cijene su u januaru porasle 0,5% u odnosu na decembar.

Međunarodno okruženje

U posljednjem izvještaju Evropske komisije² iz februara 2024, smanjena su očekivanja privrednog rasta EU i Eurozone, dok se za inflaciju predviđa da će

opadati brže nego što je predviđeno jesenjim izvještajem. Izgledi rasta za 2024. revidirani su naniže za 0,4 p.p i to na 0,9% u EU i 0,8% u Eurozoni. Iako su izgledi rasta za prvi kvartal 2024. slabi, očekuje se postepeno ubrzavanje ekonomske aktivnosti ove godine usljed usporavanja inflacije, rasta realnih plata i otpornosti tržišta rada, koji bi trebalo da stimulišu potrošnju. Očekuje se da će u 2025. ekonomska aktivnost i dalje rasti 1,7% u EU i 1,5% u Eurozoni. Takođe, predviđa se da će inflacija u EU pasti sa 6,3% u 2023. na 3,0% u 2024. i 2,5% u 2025, dok se u Eurozoni projektuje usporavanje sa 5,4% u 2023. na 2,7% u 2024. i na 2,2% u 2025, blizu ciljanih 2% targeta Evropske centralne banke.

Zaposlenost i dohodak

Prema podacima Monstata, nastavljen je rast zaposlenosti, pri čemu je prosječan broj zaposlenih u januaru 2024. iznosio 247.105 i veći je za 7,4% na godišnjem nivou. Prema podacima ZZZCG, broj nezaposlenih lica na kraju januara 2024. manji je 13,5% u odnosu na januar 2023. i iznosi 38.161, dok je registrovana stopa nezaposlenosti iznosila 13,4% (pad 2,92 p.p na godišnjem nivou). Prosječna neto zarada je u januaru tekuće godine uvećana za 8,2% i iznosila je 819€. Prosječne penzije su zabilježile godišnji rast 30,5%, dok je minimalna penzija od 1. januara 2024. uvećana i iznosi 450€.

Fiskalni sektor

Prihodi budžeta u januaru 2024. godine iznosili su 153,5 mil.€ ili 2,2% procijenjenog

¹[Uprava za statistiku Crne Gore — MONSTAT](#)

²[Winter 2024 Economic Forecast: A delayed rebound in growth amid faster easing of inflation](#)

BDP-a (7.034,0 mil.€). U odnosu na plan, ostvareni prihodi veći su za 4,7 mil.€ (3,2%). Izuzimajući jednokratne prihode, u odnosu na januar prethodne godine, prihodi su veći 27,8 mil. € (22,2%). Ukoliko se dodaju jednokratni prihodi koji su u januaru prethodne godine naplaćeni u iznosu od oko 42 mil.€ (implementacija projekta „Ekonomskog državljanstva“ i naknade po osnovu dodjele radio – frekvencije iz 5G pionirskih opsega za javne mobilne elektronske komunikacione mreže), prihodi su manji su 14,2 mil.€ (8,4%). Izdaci budžeta u januaru 2024. godine iznosili su 137,1 mil.€ (1,9% procijenjenog BDP-a) i u odnosu na plan niži su 47,8 mil.€ (25,8%). U odnosu na isti mjesec prethodne godine, izdaci su veći za 22,1 mil.€ (19,3%). U januaru 2024. godine, ostvaren je budžetski suficit u iznosu od 16,3 mil.€ (0,2% BDP-a)³.

Finansijski sektor

Prema podacima Centralne banke Crne Gore, neto profit crnogorskih banaka u januaru 2024. iznosio je 16,5 mil.€, što je 86,4% više u odnosu na isti mjesec 2023. Ukupni krediti su na kraju januara tekuće godine iznosili 4.172,1 mil.€ i ostvarili su godišnji rast od 12,1%. Krediti privredi su zabilježili rast od 2,8%, dok su krediti stanovništvu porasli 9,1%. Novoodobreni krediti su u prvom mjesecu 2024. godine iznosili 88,8 mil.€ (rast 4,85% na godišnjem nivou), od čega su pozajmice privrede iznosile 45,3 mil.€, dok su građani pozajmili 38,1 mil.€. U januaru 2024.

zabilježen je rast ukupnih depozita 3,6%, kada su iznosili 5.394,2 mil.€. Depoziti privrede pali su za 3,8%, dok su depoziti stanovništva zabilježili rast od 10,0% na godišnjem nivou. U prvom mjesecu 2024, u blokadi je bilo 20.058 dužnika, dok je ukupan dug po osnovu koga je izvršena blokada računa iznosio 1.215,0 mil.€, uz godišnji rast od 20,3%.

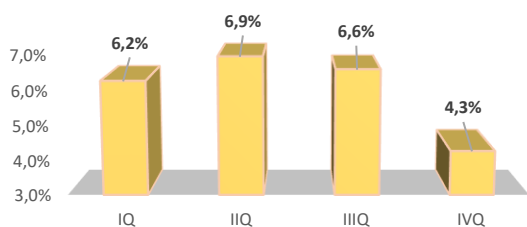
Spoljnotrgovinska razmjena i investicije

Spoljnotrgovinski deficit u januaru 2024, prema posljednjim podacima Monstata⁴, iznosio je 172,8 mil.€ (godišnji rast 36,1%). Izvoz u vrijednosti od 44,0 mil.€ je smanjen za 49,9%, generisan smanjenom tražnjom od strane EU. Smanjenje izvoza u najvećoj mjeri je pod uticajem pada izvoza električne energije za 85,4%; aluminijskih legura – briketa, trupaca 40,3% i mineralnih ruda boksita za 28,6%. Uvoz roba je vrijedio 216,8 mil.€ i povećan je 1,0%, prevashodno usljed rasta uvoza hemijskih proizvoda (rast 14,9%) i mašina i transportnih uređaja (rast 12,0%). Neto priliv stranih direktnih investicija (SDI) je u 2023. iznosio 428,7 mil.€, pri čemu bilježi pad od 45,2% i promjenu u strukturi vlasničkih ulaganja u odnosu na 2022. Investicije u kompanije i banke su 2022. činile 19,1% ukupnog priliva SDI, a 2023. su 11,1%, dok su investicije u nekretnine 2022. činile 38,9% ukupnih, naspram 54% u 2023. Srbija sa 78,3 mil.€, Ruska Federacija 56,0 mil.€ i Njemačka sa 51,2 mil.€ ulaganja, dostigle su nivo od oko 40% ukupnih investicija uloženih u nekretnine u Crnoj Gori u 2023. godini.

³ [Izveštaj o izvršenju budžeta Crne Gore za januar 2024. godine \(www.gov.me\)](http://www.gov.me)

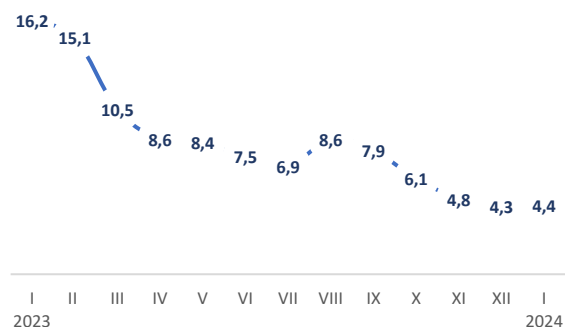
⁴ [Uprava za statistiku Crne Gore - MONSTAT](http://monstat.me)

Grafik 1 Rast ekonomije u 2023. godini

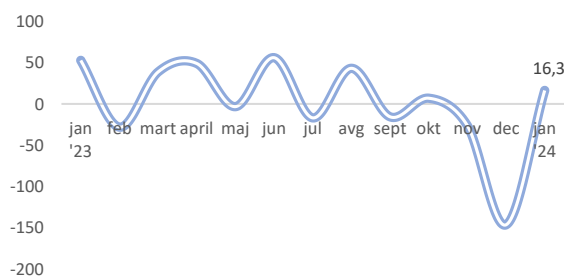
...Realni rast BDP-a 6,0% u 2023...

Grafik 2 Inflacija, CPI, godišnja stopa %

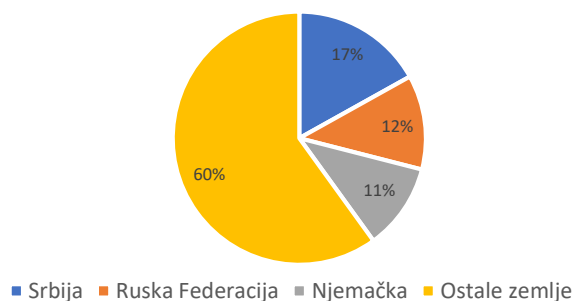
...Inflacija iznosila 4,4% u januaru 2024...

Grafik 3 Suficit/deficit budžeta, u mil.€

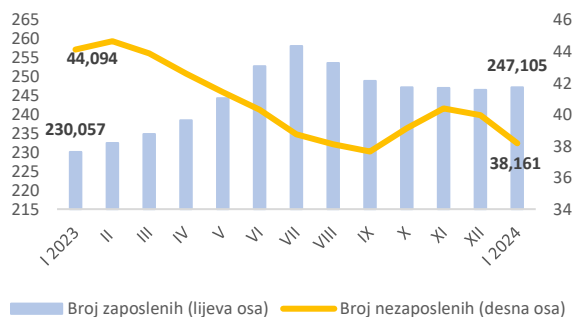
...Suficit budžeta u januaru 2024. iznosio 16,3 mil.€...

Grafik 4 Priliv SDI u nekretnine 2023, u %

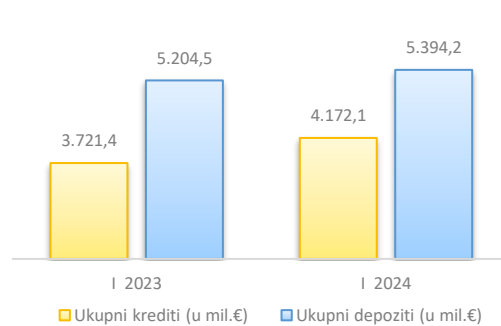
...Veliki udio investicija u nekretnine iz Srbije, Ruske Federacije i Njemačke...

Grafik 5 Broj zaposlenih i nezaposlenih, u hilj.

...Rast broja zaposlenih 7,4% i pad nezaposlenosti 13,5% na godišnjem nivou...

Grafik 6 Ukupni krediti i depoziti, u mil.€

...Rast kredita i depozita 12,1% i 3,6%, respektivno...